

פרוטוקול מישיבת המועצה המינהלית
שהתקיימה בתאריך 13.10.2016 במשרדי בנק ישראל בתל אביב

נוכחים מקרב חברי המועצה: אורי גלילי, יו"ר המועצה המינהלית (באמצעות הטלפון)

יצחק אידלמן (באמצעות הטלפון)

נדין בודו-טרכטנברג, המשנה לנגידת הבנק

קרנית פלוג, נגידת הבנק

נעדרים מקרב חברי המועצה: נינה זלצמן

נוכחים מקרב עובדי הבנק:

יהונתן אתר, יועץ למנכ"ל הבנק (חלקי, באמצעות הטלפון)

יעל ואקנין, מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה (באמצעות הטלפון)

עו"ד אליצור וייזר, עוזר ליועצת המשפטית (באמצעות הטלפון)

הילה זהר, עוזרת למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית

דני חחיאשווילי, ראש מטה הנגידה

חזי כאלו, מנכ"ל הבנק

שי רונזשטוק, מבקר הפנים

אסתי שורץ, מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית

עו"ד טידה שמיר, היועצת המשפטית

סדר היום:

בקשה להעברת תקציב

הדיון:

יו"ר המועצה התייחס לכך שעלויות השיפוץ של בניין הבנק ברחוב לילינבלום בת"א השתנו יחסית לתקציב שהמועצה אישרה עבורם. הוא ביקש ממנכ"ל הבנק להסביר את השינויים.

המנכ"ל השיב כי הבנק פרסם מכרז שכלל כמה מרכיבים של שיפוץ המבנה, בהם (1) בניית מרכז

המבקרים. כזכור, המרכז סגור כבר למעלה משנה. המרכז בת"א ישמש את הבנק במשך שנים,

היות שהוא אינו צפוי לחזור למבנה המרכזי בירושלים גם לאחר השיפוץ עקב חוסר התאמה של

המבנה; (2) שדרוג המערכת לכיבוי אש. המנכ"ל הזכיר שהמועצה ביקשה בעבר כי שדרוג

המערכת בכל המבנה יסתיים עד סוף 2016. אם היה מדובר רק במערכת לכיבוי אש עבור מרכז

המבקרים, העבודות הקשורות בה כבר היו מסתיימות. המנכ"ל המשיך ואמר כי לצורך העברת

המרכז נחוצה תוספת תקציב בגובה 2,120 אלפי ש"ח, סכום שמבטא את הפער בין עלות ההעברה

עפ"י תוצאות המכרז לבין מסגרת התקציב שאושרה לה בעבר. לעומת זאת, עלות השדרוג של

המערכת לכיבוי אש ושל תכנון השיפוץ, עפ"י תוצאות המכרז, נמוכה ב-400 אלפי ש"ח ממסגרת

התקציב שאושרה לצורך זה.¹ התנהל הליך הרכש כמעין מכרז סגור, משמע בין קבלנים בעלי סיווג ביטחוני מתאים מתוך רשימה שהתקבלה מהמלמ"ב (הממונה על הביטחון במשרד הביטחון). העובדה שמדובר בקבלנים בעלי סיווג ביטחוני מיוחד מסבירה חלק מהפער בין העלויות על פי תוצאות המכרז לבין האומדן שנערך בבנק, היות שהאומדן לא הביא זאת בחשבון. שאר הפער נובע מכך שהאומדן לא הביא בחשבון כמה רכיבים שנכללו בהצעה הזולה ביותר, ומכך שהערכות הבנק לגבי חלק מהרכיבים שנכללו בהליך היו מוטות כלפי מטה. המנכ"ל ציין כי הבנק ניהל מו"מ עם המציע של ההצעה הנמוכה כדי להפחית את העלויות, וכי המו"מ צפוי להימשך. נוסף לכך יבחן הבנק דרכים לרדד את תכולות ההצעה כדי להפחית את העלויות. המנכ"ל הדגיש כי לוח הזמנים, בעיקר באשר למועד האחרון לשדרוג המערכות לכיבוי אש, שנקבע ע"י רשויות כיבוי האש, אינו מאפשר לפרסם הליך חדש. הוא ביקש שהמועצה תאשר את הבקשה שהוצגה לה לקראת הדיון כדי שביצוע הפרויקט לא יתעכב.

המשנה לנגידת הבנק התייחסה לפער הניכר בין עלות ההעברה של מרכז המבקרים עפ"י תוצאות הליך הרכש לבין מסגרת התקציב שאושרה לה בעבר. היא אמרה כי הפער נובע, ככל הנראה, בעיקר מהעובדה שהמרכז בת"א צפוי לשמש את הבנק תקופה ממושכת בהרבה מזו שתוכננה מלכתחילה.²

היא אמרה שהבנק ינסה להפחית את העלויות במו"מ שינהל עם המציע. היא ציינה כי העובדה שהמציעים הם קבלנים בעלי סיווג ביטחוני מתאים מייקרת את המחיר בכ-15%. ייתכן כי בעקבות המו"מ ניתן יהיה להחליף את קבלן המשנה של המציע וכך להפחית עלויות.

הנגידה שאלה אם ניתן להתנות את הזכייה של המציע שהציע את ההצעה הנמוכה ביותר בתוצאות המו"מ אתו.

נציג המחלקה המשפטית הסביר כי על פי חוק חובת המכרזים, ניתן לדון עם מציע בשיפור הצעתו רק לאחר שהוא הוכרז כזוכה. יש להביא בחשבון שהמציע עשוי לסרב לכל בקשה של המזמין לאחר שהוכרז כזוכה. המזמין יכול לקיים דיון עם מציעים תוך כדי ההליך המכרזי, כלומר בטרם הוכרז זוכה, אך זאת רק לצורך הבהרה של ההיבטים הטכניים הקשורים להצעתם. אמנם הדבר עשוי לפגוע באינטרסים של הגוף הציבורי, אך עליו לפעול במגבלות החוק.

¹ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לביטחון שטרי הכסף.
² הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לביטחון שטרי הכסף.

חבר מועצה התייחס לפער בין עלות ההעברה של מרכז המבקרים עפ"י תוצאות המכרז לבין מסגרת התקציב שאושרה לה בעבר. הוא אמר כי לדעתו הפער אינו משקף רק את העובדה שהמרכז עתיד לשמש את הבנק תקופה ארוכה בהרבה מזו שתוכננה מלכתחילה.

היועצת המשפטית שאלה אם הייתה בקרה על כתב הכמויות שהוצג בהליך הרכש.

מנכ"ל הבנק השיב בחיוב.

נציג המחלקה המשפטית אמר שאם תוצאות מכרז חורגות מהתקציב של המזמין, הוא רשאי לבטלו. במקרה הנדון חלק מהחריגה נובע ככל הנראה מהיבט שלא הובא בחשבון – הפרמיה עבור קבלן בעל סיווג ביטחוני מתאים.

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית אמרה שלצורך העברת מרכז המבקרים אין צורך בקבלן בעל סיווג שכזה.

נציג המחלקה המשפטית אמר כי הוחלט שקבלן אחד יבצע את כל עבודות השיפוץ במבנה. לדעתו הבעיה העיקרית נובעת מהערכת החסר של עלויות השיפוץ.³ הוא אמר כי אין זה בטוח כלל שהליך חדש יניב תוצאות טובות יותר.

חבר מועצה שאל אם ניתן לשקול הליך חדש שיפוצל לשניים: אחד יתקיים במסגרת מעין מכרז סגור בין קבלנים בעלי סיווג ביטחוני מתאים, השני יתקיים בין קבלני שיפוצים שאינם נדרשים לקבל סיווג שכזה.

מנכ"ל הבנק אמר כי הליך כזה ידחה את השיפוץ במידה ניכרת, והדבר אינו סביר. זאת ועוד, אם שני קבלנים יימצאו באתר הבנק בו-זמנית, עלולות להיווצר בעיות.

נציג המחלקה המשפטית אמר שאכן נוצרות בעיות כאשר שני קבלנים עובדים במקביל באתר אחד – למשל בנוגע לאחריות להתקנת תשתיות או לנזקים.

המשנה לנגידה אמרה כי הבנק משדרג את המערכת לכיבוי אש במטרה לעמוד בסטנדרטים של גורמי הבטיחות באש, ואלה נועדו להגן אל ביטחונם של עובדי הבנק ושל המבקרים במרכז המבקרים.

³ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לביטחון שטרי הכסף.

מנכ"ל הבנק אמר כי בכוונתו לפנות למציע שהציע את ההצעה הנמוכה ביותר ולבקש ממנו לשפר את הצעתו, וכן לבחון את אפשרויות לרדד את תכולות ההצעה. לדעתו ניתן יהיה להפחית את עלויות השיפוץ באופן משמעותי מבלי לפגוע באופן משמעותי בתכולות. הוא אמר שלצורך כך על המועצה לאשר את הבקשה שהובאה בפניה לפני המו"מ.

יו"ר המועצה ביקש כי המנכ"ל ידווח למועצה על תוצאות המו"מ עם הקבלן.

חבר מועצה הציע לשקול את האפשרות לדחות את העבודות להעתקת מרכז המבקרים, משמע לדחות עוד את פתיחת מרכז המבקרים.

מנכ"ל הבנק אמר שהוא רוצה להימנע ממצב שבו יתקיים במבנה אתר בנייה לאורך זמן. הדבר מסכן את עובדי הבנק ומפריע לעבודה תקינה.

חבר המועצה העריך שבאמצעות מו"מ עם הקבלן הבנק עשוי להפחית את העלויות בכ-5%—10% בלבד. לדעתו, צריך להפחית את העלות בכמיליון ש"ח לכל הפחות.

נגידת הבנק אמרה שפיצול הפרויקט לתתי-פרויקט יאריך מאוד את משכו וגם ייקר אותו. נוסף לכך היא חוששת, בדומה למנכ"ל, בשל האפשרות שהמבנה יהפוך לאתר בנייה במשך תקופה ארוכה ובשל האפשרות ששני קבלנים יימצאו באתר במקביל. אמנם לכאורה אין דחיפות למרכז המבקרים, אולם הבנק החליט שיש לו חשיבות ציבורית, ולכן עליו לנסות ולצמצם למינימום את התקופה שבה המרכז סגור לציבור. היא הציעה לאפשר למנכ"ל למצות את המו"מ ולדחות את ההכרזה על הזוכה עד לאחר שהמועצה תקבל דיווח על תוצאותיו.

המשנה לנגידת הבנק אמרה שהבנק צריך לשקול אם נכון בכלל להפעיל מרכז מבקרים, בין היתר לנוכח עלות הקמתו.

מנכ"ל הבנק אמר שלדעתו אי-אפשר שלא להפעיל את מרכז המבקרים. החלטה שכזו גם תוריד לטמיון את כל ההשקעות שנעשו עד כה בתהליך העברתו מירושלים לת"א.

נגידת הבנק אמרה שלמרכז המבקרים יש חשיבות רבה מבחינה ציבורית. לדבריה, הבנק צריך לבחון מדוע נוצר פער בין הערכתו לגבי עלות השיפוץ לבין העלות שהתחווה לו לאחר קבלת ההצעות, ולהפיק לקחים לגבי תהליך הרכש הנוכחי ואולי גם לגבי תהליכים דומים, באופן כללי יותר. אולם למרות חוסר הנוחות לנוכח הפער במקרה הנדון, על המועצה לקבל החלטה שתאפשר

למנכ"ל לנהל את המו"מ כשלרשותו מרחב פעולה גדול דיו. היא חזרה והציעה שהמועצה תקבל החלטה על תנאי, ואת ההחלטה הסופית היא תקבל לאחר שהמנכ"ל ידווח לה על תוצאות המו"מ.

מנכ"ל הבנק אמר שהוא אינו יכול לנהל מו"מ כאשר אין לו אפשרות לספק תשובות לצד שכנגד בו במקום. הוא צריך לגשת למו"מ לאחר עבודת הכנה מדוקדקת שבמסגרתה יבחן אפשרויות להפחית את המחירים שהציע הקבלן וכן לרדד את התכולות. הוא ציין שאין ביכולתו להתחייב מראש לגבי תוצאות המו"מ. להערכתו, הפחתת העלויות בכמיליון ש"ח היא יעד שאפתני מדי. הוא יוכל לדווח למועצה לכל המוקדם כשבוע אחרי החגים.

היועצת המשפטית הציעה להציג למועצה את הדרישות שהמנכ"ל יציג לקבלן במסגרת המו"מ.

חבר מועצה הציע שהמנכ"ל ינהל מו"מ עם הקבלן, אך יבהיר לו שתשובתו הסופית לגבי התוצאה שתתגבש מותנית באישור המועצה.

המשנה לנגידה הציעה לקיים דיון נוסף בנושא בעוד כחודש. לדבריה, לסד הזמן שבו הבנק שם את עצמו יש משמעות כספית ניכרת. היא הוסיפה שלדעתה המועצה צריכה לקיים דיון חוזר במרכז המבקרים לנוכח המידע שנוסף מאז שהיא אישרה את העברתו, כמו המידע לגבי העלויות והשינויים בדרישות הביטחון. המועצה תצטרך לשקול חלופות נוספות וגם לדון באופיו של המרכז, אופי שייקבע לשנים רבות.

היועצת המשפטית אמרה שהמועצה צריכה לבחון את התנהלות הבנק כאילו היה גוף עם מגבלת תקציב. כאשר תקציב הבנק גדל, עקב הגידול בצרכים, צריך לבחון אילו עלויות ניתן לצמצם. על המועצה והבנק לשקול גם שיקולים של נראות ציבורית.

המנכ"ל טען שדחיית המועד לפתיחתו של מרכז המבקרים תגרור עלויות גבוהות. קשה יהיה להקים אותו לאחר שייקלטו במבנה העובדים שיעסקו במאגר לנתוני האשראי. גם משכן חלופי למרכז המבקרים אינו אפשרות ריאלית, שכן הבנק בחן בזמנו חלופות דיור עבור עובדי הפיקוח על הבנקים בת"א, ואלה היו גבוהות מאוד.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה הזכירה שבזמנו בחן הבנק את האפשרויות לשכן את מרכז המבקרים במתחם האוניברסיטה העברית בגבעת רם או במוזיאון ישראל. הבדיקה העלתה שאפשרות זו אינה

כדאית בהיבט הכלכלי ולכן יהיה זה נכון להמשיך לשכנו באחד מבנייני הבנק. לנוכח השיפוץ של המבנה המרכזי בירושלים הוחלט לשכנו בבניין הבנק בליינבלום.

המנכ"ל הזכיר כי עלתה הצעה לבנות בקריית הלאום מבנה שלישי שיכיל אודיטוריום, ספרייה ואת מרכז המבקרים, אך המועצה דחתה אותה. לכן המרכז צפוי לשכון בשנים הקרובות בבניין הבנק בת"א.

נגידת הבנק ביקשה לבחון את האפשרות לקיים מו"מ עם הקבלן ובמסגרתו לפרט את העלות של כל אחד מהאלמנטים בפרויקט: מרכז המבקרים, המערכת לכיבוי אש, *⁴ והתאמת המבנה לקליטת העובדים שיעסקו במאגר לנתוני האשראי. הנתונים יאפשרו למועצה לקיים דיון מועיל.

מנכ"ל הבנק אמר כי יבחן את האפשרות לקבל הצעה מודולרית שכזו. הוא העיר שהקושי נעוץ בצורך להפריד את כתב הכמויות הכולל שבמכרז לכל אחד מתתי-הפרויקט של השיפוץ.

נציג המחלקה המשפטית אמר שצריך להביא בחשבון כי חלק מהתקורות שהקבלן נושא בהן משותפות לתתי-הפרויקט, ולכן צפוי שהפרדתם תיקר את העלות הכוללת.

יו"ר המועצה סיכם ואמר כי המועצה מסמיכה את מנכ"ל הבנק לנהל מו"מ עם הקבלן, ללא הגבלות בשלב זה, ומבקשת ממנו לדווח לה על תוצאותיו.

⁴ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור בביטחון שטרי הכסף.